

DĒL STRASBŪRO TEISMO SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO R. PAKSAS INICIJUOJA TARPTAUTINĘ TEISĖS EKSPERTŲ GRUPĘ

Partijos Tvarka ir teisingumas pirmininkas, Prezidentas Rolandas Paksas svarsto galimybes dėl Europos žmogaus teisių teismo sprendimo įgyvendinimo Lietuvoje konsultuotis su nepriklausomais teisės ekspertais bei žmogaus teisių gynėjais ir nudaryti nepriklausomą darbo grupę teismo sprendimui įgyvendinti.

„Stebint šiandieninės valdžios ir kai kurių politikų norą ieškoti įvairiausių būdų kaip kuo ilgiau vilkinti Strasbūro teismo sprendimo įgyvendinimą Lietuvoje, be to, stipriai abejodamas, kad vyriausybės pasamdyti ekspertai bus nešališki, svarstau galimybę kreiptis į tarptautinius, žmogaus teisių gynimo srityje dirbančius teisės ekspertus ir inicijuoti tarptautinės darbo grupės teismo sprendimui įgyvendinti sudarymą“, - sakė politikas.

R. Pakso teigimu, sudarius tokią instituciją, jis ketina kreiptis į Lietuvos Vyriausybę, prašydamas į darbo grupę deleguoti ir jos atstovą.

„Minėta darbo grupė iš tiesų be jokio politinio angažuotumo, atvirų ar paslėptų politinių interesų galėtų išnagrinėti ir įvertinti visus teisės aktus ir rasti geriausią sprendimą, kaip įgyvendinti Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijoje įtvirtintą principą užtikrinti visuomenei teisę į laisvus rinkimus“, - kalbėjo R. Paksas.

Politiko teigimu, darbo grupėje jau sutiko dalyvauti teisės ekspertai, profesoriai Saulius Arlauskas ir Alfonsas Vaišvila, buvęs Tarptautinio prisiekusiųjų arbitrų instituto Europos skyriaus prezidentas Eugen Salpius.

Šaltinis: Partija Tvarka ir teisingumas.

2011 01 11

Tvarka.lt

Politikai dėl R.Pakso tikisi KT pagalbos

Kaip elgtis po Europos žmogaus teisių teismo (EŽTT) sprendimo pašalintojo prezidento Rolando Pakso byloje, turi pasakyti teisininkai, teigia didžiausios valdančiosios Seimo frakcijos seniūnas Jurgis Razma.

Kitos valdančiosios - Jungtinės - frakcijos vadovas Algis Čaplikas teigė, kad parlamentas turėtų laukti Lietuvos Konstitucinio Teismo (KT) paaiškinimų, ką daryti. Seimo pirmininkė Irena Degutienė nuo komentarų ketvirtadienį susilaikė.

Nuomonės, jog sprendimus dėl išiečių iš susidariusios situacijos turi siūlyti KT, laikosi ir Seimo opozicijos lyderis, Socialdemokratų partijos pirmininkas Algirdas Butkevičius.

"Visi politikų priimti sprendimai rėmėsi KT nutarimais. Dabar taip pat teisininkai turi komentuoti, kokie bus Strasbūro teismo sprendimo padariniai", - ketvirtadienį sakė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnas.

Anot jo, įstatymų leidėjai tiesiog privalės priimti teisės aktų pakeitimus, kurie realizuotų EŽTT sprendimą.

"Bet kuriuo atveju, manau, Seimas turėtų laukti KT siūlymo arba sprendimo. Manau, šis EŽTT sprendimas turėtų keliauti į KT, ir jis turėtų pasakyti, kaip Seimui reikėtų elgtis", - ketvirtadienį sakė liberalcentristas.

Anot jo, be naujo KT nutarimo ar išaiškinimo parlamentarai negali pakeisti Seimo rinkimų įstatymo.

"Seimas juk (R.Pakso rinkimų teises) apribojo, remdamasis KT sprendimu. Galiojant KT sprendimui, nematau jokios galimybės pakeisti įstatymo", - teigė politikas.

J.Razma neatmetė galimybės, kad Strasbūro teismo sprendimas pridės R.Pakso vadovaujamai partijai "Tvarka ir teisingumas" pliusų per savivaldos rinkimus.

"Aš manau, kad Konstitucinis Teismas šį klausimą turės dar svarstyti, EŽTT pasakė, kad su apribojimais iki gyvos galvos, kaip čia pasakyti, perlenkta lazda, tai reiškia, kad reikia ieškoti kitų sprendimų", - sakė A. Butkevičius.

Taip pat jis vertino, jog toks EŽTT sprendimas dar labiau sumažins Lietuvoje pasitikėjimą teismais.

EŽTT ketvirtadienį paskelbė, kad Lietuva pažeidė Europos žmogaus teisių konvenciją, uždrausdama R. Paksui būti renkamam į parlamentą. Jo teigimu, Seimo rinkimų įstatyme įtvirtintas "nuolatinis" ir "neatsaukiamas" draudimas yra neproporcingas.

Atsižvelgdamas į KT išaiškinimą, Lietuvos parlamentas 2004 metais netrukus po R. Pakso apkaltos įstatyme įtvirtino, kad "Seimo nariu negali būti renkamas asmuo, kurį Seimas apkaltos proceso tvarka pašalino iš užimamų pareigų ar panaikino jo Seimo nario mandatą".

Pagrindu pirmą kartą Europos istorijoje pašalinti prezidentą iš posto tapo 2004 metų kovo mėnesio Konstitucinio Teismo nutarimas, kad R. Paksas šiurkščiai pažeidė šalies Konstituciją, kai suteikė Lietuvos pilietybę verslininkui Jurijui Borisovui už šio duotą finansinę paramą ir leido verslininkui suprasti, kad dėl jo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą bei klausosi jo pokalbių.

2011 01 06

DELFI

Atvėrus kelią R. Paksui į Seimą, jis galėtų tapti Seimo pirmininku ir pavaduoti prezidentą?

Eglė Samoškaitė; Justina Juršytė

Iki gyvos galvos taikytas sprendimas uždrausti nušalintajam Lietuvos prezidentui, europarlamentarui bei partijos „Tvarka ir teisingumas“ lyderiui Rolandui Paksui dalyvauti Seimo rinkimuose, mat parlamentaras privalo prisiekti Lietuvos Respublikai, buvo neproporcingos ir neatitiko Europos žmogaus teisių apsaugos konvencijos protokolo straipsnio, užtikrinančio teisę į laisvus rinkimus.

Tokį sprendimą ketvirtadienį paskelbė Europos žmogaus teisių teismo Didžioji kolegija, tačiau drauge ji nutarė, jog Konvencijos protokolo straipsnio pažeidimo pripažinimas savaime yra pakankamas atlyginti neturtinei žalai.

Kalbama tik apie galimybę dalyvauti Seimo rinkimuose

Europos žmogaus teisių teismas apsisprendė, kad Konvencijos 1-ojo protokolo straipsnis, užtikrinantis teisę į laisvus rinkimus, bus vertinamas tik teisės būti renkamam į įstatymų leidybos organą aspektu. Tai reiškia, kad R. Pakso skundai dėl neva neteisėto jo nušalinimo nuo prezidento pareigų bei draudimo būti renkamam į šias pareigas vėl paskelbti nepriimtinais ir yra nesuderinami su Konvencija.

Teismas pažymėjo, kad draudimas apkaltos proceso tvarka pašalintam iš prezidento posto R. Paksui dalyvauti rinkimuose atitiko Lietuvoje galiojančius įstatymus ir juo buvo siekta legitimaus tikslo, tai yra užtikrinti demokratinę viešąją tvarką.

Kalbant apie proporcingumą, Teismas pažymėjo, jog, viena vertus, minimas Konvencijos straipsnis nedraudžia taikyti rinkimų apribojimų asmeniui, kuris piktnaudžiavo savo pareigomis ir kurio elgesys galėjo paminti įstatymų viršenybės principą bei demokratijos pagrindus.

Esmė ta, kad R. Pakso byla buvo susijusi su tokio pobūdžio aplinkybėmis, kad pareiškėjas negalėjo eiti Seimo nario pareigų, mat to paties Seimo, kuris savo ruožtu rėmėsi Konstitucinio Teismo sprendimu, buvo pašalintas iš prezidento posto už Konstitucijos ir priesaikos sulaužymą.

Kita vertus, nekvestionuodamas R. Pakso padarytų pažeidimų rimtumo bei jo nušalinimo teisėtumo, Teismas pabrėžė, kad iš esmės dabartiniam Europos Parlamento nariui bei „tvarkiečių“ lyderiui buvo visam laikui ir be jokios apskundimo galimybės uždrausta kandidatuoti Seimo rinkimuose. Tai tapo kur kas griežtesne sankcija nei pašalinimas iš prezidento pareigų ar negalėjimas eiti pareigų, kurioms būtina prisiekti Lietuvos Respublikai.

Europos žmogaus teisių teismas teigia suprantąs, kad valstybė Konstitucijos pažeidimą bei priesaikos sulaužymą laiko pažeidimais, reikalaujančiais griežto atsako, ypač kai juos įvykdo asmuo, einantis Lietuvos prezidento pareigas, tačiau Teismo neįtikino, jog pasirinktos priemonės buvo proporcingos siekiant užtikrinti demokratinę santvarką.

Teismas pabrėžė, kad Lietuvos pozicija tokiu klausimais Europoje yra labiau išimtis nei taisyklė, o klausimas dėl proporcingumo kilo ne tik dėl to, kad draudimas būti renkamam Seimo nariu turėjo galioti visą politiko gyvenimą, bet ir dėl to, kad šis sprendimas negalėjo niekaip būti apskūstas, mat buvo įtvirtintas kaip konstitucinė doktrina.

Galiausiai, Teismas konstatavo, kad nors atitinkamos teisės nuostatos dėl draudimo būti renkamam Seimo nariu buvo bendro pobūdžio ir turėjo galioti visiems apkaltos proceso tvarka pašalintiems asmenims, tačiau realiai tokia tvarka yra ypač susijusi su R. Pakso apkalta.

R.Paksas tapęs Seimo nariu galėtų būti Seimo pirmininku bei pavaduoti prezidentą?

Netrukus po Europos žmogaus teisių teismo Didžiosios kolegijos sprendimo pavišimo R. Paksas surengė spaudos konferenciją, kurioje dėkojo visiems jį palaikiusiems asmenims bei šeimos nariams. Politiko teigimu, jis dar nespėjo perskaityti viso sprendimo, tačiau jau dabar svarsto galėsiąs dalyvauti Seimo rinkimuose 2012 m.

„Šiandien ką aš darysiu? Šiandien važiuosiu į Konarskio turgelį, nupirksiu gėlių, parvešiu žmonai. Tai pirmas dalykas, ką aš padarysiu. Antras dalykas, padėkosiu bendražygiams, kurie visą laiką stovėjo petys į petį. Trečias dalykas, dalyvausiu 2012 m. Seimo rinkimuose ir mūsų partija nugalės. O tada pagyvensim – pamatysim“, - aiškino R. Paksas.

Pabrėžus, kad viešai deklaruojamas jo siekis buvo prezidento, o ne Seimo rinkimai, politikas sakė ir neslepiąs šio savo tikslo, tačiau vėliau atsakinėjo vingriai: „Aš turiu iškėlęs savo politinę programą, politinius tikslus, kurių trys pagrindiniai dalykai yra kuo daugiau tiesioginės demokratijos mūsų valstybėje, kad žmonės patys galėtų išreikšti savo valią, aš matau, kad pagrindinė blogybė Lietuvoje yra politinė korupcija ir darysiu viską, kad jos būtų mažiau, trečias dalykas – radikali pilietinės, valdymo ir ekonominės reformos. Kur aš bebūsiu, sieksiu, kad šita programa būtų įgyvendinta“, - pasakojo R. Paksas.

„Tvarkos ir teisingumo“ lyderis pabrėžė, kad nors Europos žmogaus teisių teismo sprendimas nesvarstė jo pašalinimo iš prezidento posto teisėtumo ar neteisėtumo, tačiau teigė, kad remiantis šiuo verdiktu jam niekas nedraudžia abejoti visais kitais Konstitucinio Teismo sprendimais bei įtvirtintais draudimais.

Politikas taip pat užsimena, kad atvėrus kelią jam būti Seimo nariu, iš dalies atsiveria ir Prezidentūros durys, mat tapęs parlamentaru jis gali užimti Seimo pirmininko pareigas, o prezidentui negalint eiti savo pareigų šalies vadovą pavaduoja būtent Seimo pirmininkas.

„Na, sudėstykite keletą straipsnių iš mūsų Konstitucijos. Seimo narys realiai turi galimybę būti Seimo pirmininku, Seimo pirmininkas nedalyvaujant Lietuvoje prezidentui ar prezidentei automatiškai pavaduoja prezidentą. Ar atsakiau į klausimą“, - kalbėjo politikas.

R. Paksas, be kita ko, pabrėžė ir tai, jog Europos žmogaus teisių teismo Didžioji kolegija konstatavo, kad Lietuvoje po prezidento apkaltos buvo pataisyti kai kurie įstatymai. Jis minėjo nuostatas, kai reikalaujama, jog Konstitucinio Teismo teisėjas nusišalintų nuo bylos svarstymo.

Kaip žinoma, R. Pakso advokatai prašė nušalinti tuometį Konstitucinio Teismo pirmininką Egidijų Kūrį, mat jis užtiktas kavinėje su vienu iš apkaltos iniciatorių, liberalu Gintaru Steponavičiumi.

R. Paksas 2004 m. apkaltos proceso tvarka buvo pašalintas iš prezidento posto. R. Paksas buvo apkaltintas neteisėtai suteikęs pilietybę finansiniam rėmėjui Jurijui Borisovui, sąmoningai leidęs pastarajam suprasti, jog teisėsaugos institucijos atlieka jo veiksmų patikrinimą, bei siekęs įgyvendinti jam artimų asmenų privačių asmenų turinius interesus.

Šis sprendimas užkirto kelią politikui eiti pareigas, kuriose būtina prisiekti Lietuvos Respublikai. Tai reiškė, kad R. Paksas negalėjo kelti savo kandidatūros Seimo bei prezidento rinkimuose, pakeitus įstatymą ta pati tvarka išgaliojo pradėdant eiti ir savivaldybės tarybos nario pareigas.

Teisininkas: gali tekti keisti Konstituciją

Vilniaus universiteto Teisės fakulteto docentas Dainius Žalimas neatmeta galimybės, kad Lietuvai gali prireikti keisti Konstituciją, norint įgyvendinti Europos žmogaus teisių teismo sprendimą.

„Sunku pasakyti, ką reikės pakeisti, kadangi teismas nenurodinėja, ką reikia konkrečiai keisti, tai yra kiekvienos šalies atsakomybė. Lietuva turi sudaryti tinkamas sąlygas asmeniui, nušalintam apkaltos tvarka, kandidatuoti į tinkamas pareigas. Tai gali būti ir Konstitucijos keitimas, bet nenorėčiau šiandien spėlioti“, - teigė D.Žalimas.

Anot jo, ar R.Paksas galės dar kartą siekti ir prezidento posto, turi atsakyti Seimas, kuris ir turės koreguoti įstatymus, kad būtų galima įgyvendinti EŽTT sprendimą.

„Ne visą teismo sprendimą dar perskaičiau, bet kol kas nėra jokio įgyvendinimo termino. Šis Europos žmogaus teisių teismo sprendimas turi būti įgyvendintas per protingą laiką“, - sakė D.Žalimas, paklaustas, ar R.Paksas jau turės galimybę 2012 m. siekti Seimo nario mandato.

2011 01 06

DELFI

ROLANDAS PAKSAS: „STARSBŪRO TEISE ATSTATYTAS LIETUVOJE PAMINTAS TEISINGUMAS“

„Europos žmogaus teisių teisme Starsbūro teise šiandien atstatytas Lietuvoje pamintas teisingumas. Antikonstitucinis 2003-2004 metų sąmokslas žlugo. Sumaištis ir tamsos metai baigėsi“, - taip EŽTT sprendimą dėl pažeistų pilietinių ir politinių teisių atstatymo įvertino Europos Parlamento narys, partijos Tvarka ir teisingumas pirmininkas, Prezidentas Rolandas Paksas.

Šiandien Strasbūre įsikūrusio Europos žmogaus teisių teismo Didžioji kolegija paklebė sprendimą R. Pakso byloje. Jame sakoma, kad Lietuvos valdžios priimti sprendimai, ribojantys teisę R. Paksui dalyvauti rinkimuose, pažeidė Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvenciją.

Paklaustas apie savo tolesnę politinę karjerą po palankus teismo sprendimo, R. Paksas sakė, kad apie konkrečius veiksmus kol kas kalbėti anksti.

„Pirmiausiai reikia atidžiai išstudijuoti sprendimą, tačiau galiu pasakyti, kad ir kaip partijos pirmininkas, ir europarlamentaras sieksiu tiesioginės demokratijos Lietuvoje, radikalių ekonominių ir politinių reformų bei politinės korupcijos išnaikinimo. Koks bus postas siekiant šių dalykų - ne tiek ir svarbu“, - kalbėjo politikas.

R. Pakso vertinimu, po teismo sprendimo atsiranda pakankamai prielaidų ir galimybių rimtai iširti į neva teisės rūbus įvilktą prezidentinį perversmą. „Kaip žmogus sąmokslininkams aš jau seniai atleidau, bet kaip pilietis manau, kad tie įvykiai turi būti nuodugnai iširti ir įvertinti, kad tai niekuomet negalėtų pasikartoti“, - sakė politikas.

R. Paksas už paramą ir palaikymą visus tuos ilgus bylinėjimosi metus dėkojo šeimai ir artimiesiems, bendražygiams ir visiems šalies žmonėms.

„Nuoširdus ačiū šeimai, ypač sūnui Mindaugui, artimiesiems, bendražygiams, tūkstančiams šalies piliečių ir kiekvienam atskirai už palaikymą ir paramą. Norėčiau visus paraginti niekada nepasiduoti, ginti savo teises ir laisves. Niekada nebijokime ginti savo, savo artimuosius, savo bendruomenę, tautą ir valstybę“, - kalbėjo „tvarkiečių“ lyderis, Prezidentas R. Paksas.

Partija Tvarka ir teisingumas

Šaltinis: Partija Tvarka ir teisingumas.

2011 01 06

Tvarka.lt

SEIMO SPRENDIMAS YRA NETEISINGAS

Komentaras portale Delfi.lt

2004.05.04 Seimas BALSAVIMU pakeitė Prezidento rinkimų įstatymą – jame atsirado sakiny: „Respublikos Prezidentu negali būti renkamas šiurkščiai pažeidęs Konstituciją arba sulaužęs priesaiką asmuo, kurį Seimas apkaltos proceso tvarka pašalino iš užimamų pareigų ar panaikino jo Seimo nario mandatą.“

Šios politinės partijos priėmė nušalinimo sprendimą:

Liberalų ir centro frakcija – UŽ - 16

Naujosios sąjungos frakcija – UŽ - 15

LDDP-LSDP-LRS frakcija - UŽ – 23

Tėvynės Sąjungos frakcija – UŽ - 9

Mišri Seimo narių grupė – UŽ – 1

Šie Seimo nariai balsavo už nušalinimo sprendimą:

Babonienė Ona +

Babravičius Gintautas +

Bernatoniš Juozas +

Bradauskas Bronius +

Burbienė Sigita +

Čekuolis Jonas +

Dalinkevičius Gediminas +

Degutienė Irena +

Greičiūnas Valentinas +

Gricius Algirdas +

Indriūnas Algimantas Valentinas +

Jakavonis Gediminas +

Jakučionis Povilas +

Jučas Jonas +

Juknevičienė Rasa +

Juozaitytė Jūratė +

Kaniava Edvardas +

Karbauskis Vaclovas +

Karosas Justinas +

Kašėta Algis +

Kirkilas Gediminas +

Klišonis Audrius +

Kniukšta Gintautas +

Kubilius Andrius +

Kunčinas Algirdas +

Lapėnas Saulius +

Macaitis Alfonsas +

Martišauskas Virginijus +

Masiulis Eligijus +

Matulevičius Juozas +

Medvedev Nikolaj +

Melianas Artūras +

Mikutienė Dangutė +

Palaitis Raimundas +

Palionis Juozas +
Popovas Vasilijus +
Purvaneckienė Giedrė +
Raistenskis Juozas +
Ramanauskas Alvydas +
Razma Jurgis +
Rimas Algis +
Rimšelis Klemensas +
Sabatauskas Julius +
Sadeckas Alvydas +
Sakalas Aloyzas +
Salamakinas Algimantas +
Saudargas Algirdas +
Simulik Valerijus +
Sysas Algirdas +
Skardžius Artūras +
Stankevič Vaclov +
Stasiškis Antanas Napoleonas +
Steiblienė Nijolė +
Steponavičius Gintaras +
Šablinskas Eduardas +
Šiaulienė Irena +
Šileikis Gintaras +
Teišerskytė Dalia +
Tretjakov Valerij +
Valčiukas Rimas +
Vareikis Egidijus +
Vazbys Artūras +
Velička Domininkas +
Vidžiūnas Arvydas +
Gėda jiems!!

2011 01 06
DELFI